

VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS ŠIAULIŲ IR TELŠIŲ APSKRITYSE

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, tel. (8 5) 261 73 66, faks. (8 5) 261 73 66, el. p. info@vaistaiga.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389.

Atstovo duomenys: Vinių g. 263, LT-76337 Šiauliai, tel. (8 41) 39 98 22, faks. (8 41) 39 98 22, el. p. šiauliai@vaistaiga.lt.

Respublikos g. 32, LT-87333 Telšiai, tel. (8 444) 56128, faks. (8 444) 56128, el. p. telsiai@vaistaiga.lt

Šiaulių miesto savivaldybės tarybai

2020-01-10 Nr. (5.5)-TR-2

Kopija

Šiaulių miesto savivaldybės merui

TEIKIMAS

DĖL ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2019 M. BIRŽELIO 6 D. SPRENDIMO NR. T-270

Vyriausybės kancleris Ministro Pirmininko pavedimu 2019 m. lapkričio 26 d. raštu Nr. S-4215 Vyriausybės atstovų apskrityse paprašė „įvertinti visų Lietuvos savivaldybių tarybų veiklos reglamentų atitiktį įstatymams ir Vyriausybės nutarimams, prireikus imtis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatyme numatytų priemonių <..>“.

Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo nustatyta tvarka patikrinus Šiaulių miesto savivaldybės tarybos (toliau - Taryba) 2019 m. birželio 6 d. sprendimo Nr. T-270 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“ 1 punktu patvirtinto Šiaulių miesto savivaldybės tarybos veiklos reglamento (toliau – Reglamentas) teisėtumą, nustatyta, kad:

1. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – Įstatymas) 11 straipsnio 10 dalyje nurodyta, kad „*ypatingomis aplinkybėmis, kai nei savivaldybės meras, nei savivaldybės mero pavaduotojas (pavaduotojai) negali eiti savo pareigų dėl nuo jų nepriklausančių priežasčių, savivaldybės tarybos posėdžiai šaukiami ir mero pareigos vykdomos reglamento nustatyta tvarka.*“

Reglamento 42 punkte nustatyta, kas pirmininkauja posėdžiams, 178 punkte – kaip vykdo pareigas mero pavaduotojas ar laikinai mero pareigas einantis savivaldybės tarybos narys. Tačiau, kaip ypatingomis aplinkybėmis, kai nei savivaldybės meras, nei savivaldybės mero pavaduotojas (pavaduotojai) negali eiti savo pareigų dėl nuo jų nepriklausančių priežasčių, šaukiami savivaldybės tarybos posėdžiai, kaip renkamas ar kuris savivaldybės tarybos narys laikinai vykdo šias pareigas, Reglamente nėra numatyta.

2. Įstatymo 13 straipsnio 11 dalyje numatyta, kad „<..> *jeigu savivaldybės tarybos posėdyje svarstomas klausimas yra susijęs su kitais posėdyje dalyvaujančiais asmenimis, jiems leidžiama užduoti klausimus pranešėjams ir kalbėti reglamento nustatyta tvarka.*“

Reglamento 37 punkte numatyta, kokia tvarka dėl savivaldybės tarybos posėdyje svarstomo klausimo gali kalbėti posėdyje dalyvaujantys asmenys, tačiau nei šiame, nei kituose Reglamento punktuose nėra numatyta, kokia tvarka šie asmenys gali užduoti klausimus pranešėjams.

3. Įstatymo 14 straipsnio 4 dalies 3 punkte nustatyta, kad *Kontrolės komitetas „svarsto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos kitų metų veiklos plano projektą ir teikia pasiūlymus dėl šio plano projekto papildymo ar pakeitimo, reglamento nustatyta tvarka iki einamųjų metų lapkričio 5 dienos grąžina šį plano projektą savivaldybės kontrolieriui tvirtinti“.*

Reglamente Tarybos komitetų veiklą reglamentuoja VIII skyrius, tačiau jame nėra numatyta aukščiau minėtos tvarkos.

4. Įstatymo 14 straipsnio 4 dalies 8 punkte nurodyta, kad *Kontrolės komitetas „dirba pagal savivaldybės tarybos patvirtintą veiklos programą ir kiekvienų metų pradžioje už savo veiklą atsiskaito savivaldybės tarybai reglamento nustatyta tvarka“.*

Reglamente ataskaitų teikimą reglamentuoja VII skyrius, o komitetų veiklą – VIII skyrius, tačiau nei šiuose, nei kituose Reglamento skyriuose nėra nustatyta Kontrolės komiteto atsiskaitymo savivaldybės tarybai tvarka.

5. Įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 17 punkte nustatyta, kad išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija – „*sprendimų dėl papildomų ir planą viršijančių savivaldybės biudžeto pajamų ir kitų piniginių lėšų paskirstymo, tikslinės paskirties ir specializuotų fondų sudarymo ir naudojimo priėmimas, reglamento nustatyta tvarka įvertinus išplėstinės seniūnaičių sueigos sprendimus“.*

Reglamento 192 punkte yra numatyta, kaip įvertinami išplėstinės seniūnaičių sueigos sprendimai svarstant savivaldybės tarybos sprendimo projektą dėl savivaldybės biudžeto patvirtinimo ar pakeitimo, tačiau nėra nustatyta tvarkos, kaip įvertinami šios sueigos sprendimai priimant savivaldybės tarybos sprendimus dėl tikslinės paskirties ir specializuotų fondų sudarymo ir naudojimo.

6. Įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 20 punkte numatyta, kad išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija – „*pasiūlymų valstybės institucijoms dėl savivaldybės teritorijoje esančių šių institucijų padalinių veiklos gerinimo teikimas, prireikus šių padalinių vadovų išklausymas reglamento nustatyta tvarka“.*

Reglamento 73 punkte nustatyta, kaip savivaldybės tarybos narys posėdžio metu gali kreiptis į valstybės institucijas su prašymais, paklausimais ir pan., tačiau nei šiame, nei kituose Reglamento punktuose nėra nustatyta aukščiau minėta tvarka.

7. Įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 43 punkte nurodyta, kad išimtinė savivaldybės tarybos funkcija – „*savivaldybės tarybos narių delegavimas į įstatymų nustatytas regionines tarybas, komisijas ir įgaliojimų jiems suteikimas reglamento nustatyta tvarka“.* Reglamente ši tvarka nėra nustatyta.

8. Įstatymo 16 straipsnio 5 dalyje numatyta, kad „*savivaldybės taryba reglamento nustatyta tvarka prižiūri savivaldybės vykdomąsias institucijas ir kitus subjektus, tiesiogiai įgyvendinančius valstybines (perduotas savivaldybėms) funkcijas. Už šios funkcijos įgyvendinimo organizavimą yra atsakingas meras.“*

Reglamento VI skyrius iš dalies bendrai reglamentuoja tarybos sprendimų įgyvendinimą ir kontrolę, tačiau konkrečios aukščiau Įstatyme nurodytos tvarkos Reglamente nėra.

9. Įstatymo 16 straipsnio 7 dalyje nurodyta, kad „*konkrečius įgaliojimus, nustatytus šio straipsnio 3 dalyje, savivaldybės taryba reglamento nustatyta tvarka gali pavesti vykdyti savivaldybės administracijos direktoriui arba savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojui (pavaduotojams) (jeigu ši (šios) pareigybė (pareigybės) steigiama (steigiamos)). Jeigu savivaldybės vykdomoji institucija negali (dėl viešųjų ir privačių interesų konflikto) įvykdyti šio straipsnio 3 dalyje nustatytų ir savivaldybės tarybos jai perduotų įgaliojimų, šiuos įgaliojimus vykdo savivaldybės taryba.*“

Reglamente minėta tvarka nėra nustatyta.

10. Įstatymo 19 straipsnio 15 dalyje numatyta, kad „*merui ir mero pavaduotojui atostogos suteikiamos savivaldybės tarybos ar jos įgaliojimo asmens sprendimu reglamento nustatyta tvarka.“*

Reglamento 178 punkte nustatytas tarybos įgaliojimas asmuo (meras), kurio potvarkiu suteikiamos atostogos merui ir mero pavaduotojui, tačiau detalesnė tvarka, kuria remiantis suteikiamos atostogos, Reglamente nėra numatyta.

11. Įstatymo 23 straipsnio 5 punkte imperatyviai nurodyta, kad *tarybos narys privalo „nuolat bendrauti su rinkėjais ir ne rečiau kaip vieną kartą per metus atsiskaityti rinkėjams reglamento nustatyta tvarka“.*

Reglamento VII skyriuje numatyta, kaip savivaldybės taryba atsiskaito už savo veiklą bendruomenei, tačiau tvarka, kuria remiantis kiekvienas savivaldybės tarybos narys privalo ne rečiau kaip vieną kartą per metus atsiskaityti rinkėjams, Reglamente nėra nustatyta.

12. Reglamento 35 punkte numatyta, kad „<...> Vyriausybės atstovas Šiaulių apskrityje turi teisę, kai yra pagrindas, pranešti Tarybos nariams, kad svarstomi projektai neatitinka įstatymų ar Vyriausybės sprendimų“.

Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo Nr. VIII-730 pakeitimo 2018 m. rugsėjo 13 d. įstatymu Nr. XIII-1477 Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymas buvo išdėstytas nauja redakcija, kuri įsigaliojo 2019 m. liepos 2 d. Naujos redakcijos įstatymo 4 straipsnio 5 punkte numatyta, kad Vyriausybė Ministro Pirmininko teikimu skiria vieną Vyriausybės atstovą Šiaulių ir Telšių apskrityse. Atsižvelgiant į šį pakeitimą, turi būti tikslinamas Reglamento 35 punktas.

13. Reglamento 90 punkte numatyta, kad „komitetų, išskyrus Kontrolės komitetą, pirmininkus ir jų pavaduotojus mero siūlymu skiria komitetai. *Tą pačią kandidatūrą meras gali siūlyti du kartus.*“

Tokia Reglamento nuostata prieštarauja Įstatymo 14 straipsnio 3 daliai, kurioje nėra reglamentuota, kad tą pačią komiteto pirmininko ar jo pavaduotojo kandidatūrą meras gali siūlyti du kartus.

14. Reglamento 98 punkte nustatyta, kad „*komiteto posėdis gali būti uždaras*“.

Toks reglamentavimas neatitinka Įstatymo 14 straipsnio 6 dalies, kurioje yra numatytos sąlygos, kurioms esant komiteto posėdis gali būti uždaras: „*kai komiteto posėdyje svarstomas su valstybės, tarnybos ar komercine paslaptimi susijęs klausimas, komitetas gali nuspręsti jį nagrinėti uždarame posėdyje*“.

15. Reglamento 114 punkte reglamentuota, kad „*Etikos komisijoje ir Antikorupcijos komisijoje visuomenės atstovai turi sudaryti ne mažiau kaip 1/3 komisijos narių.*“

Minėta Reglamento nuostata prieštarauja Įstatymo 15 straipsnio 6 daliai, nurodančiai, kad „*Etikos komisijoje ir Antikorupcijos komisijoje seniūnaičiai arba seniūnaičiai ir visuomenės atstovai turi sudaryti ne mažiau kaip 1/3 komisijos narių.*“

16. Reglamento 117 punkte numatyta, kad „*Tarybos sudaromų komisijų ir kitų darinių (toliau – komisijos) nariais gali būti Tarybos nariai, valstybės tarnautojai, ekspertai, Šiaulių miesto bendruomenių ir bendruomeninių organizacijų atstovai, kiti bendruomenės nariai.*“

Vadovaujantis Įstatymo 15 straipsnio 6 dalimi, „*savivaldybės tarybos sudaromų komisijų nariais gali būti savivaldybės tarybos nariai, valstybės tarnautojai, ekspertai, gyvenamųjų vietovių bendruomenių atstovai – seniūnaičiai, išplėstinės seniūnaičių sueigos deleguoti atstovai, visuomenės atstovai (Lietuvos Respublikoje įregistruotų viešųjų juridinių asmenų, išskyrus valstybės ar savivaldybės institucijas ar įstaigas, įgalioti atstovai), bendruomeninių organizacijų atstovai, kiti savivaldybės gyventojai.*“ Atsižvelgiant į šią teisės normą, Reglamento 117 punktas neatitinka galiojančio teisinio reglamentavimo.

17. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 26 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad „*savivaldybių vykdomosios institucijos parengtus biudžetų projektus teikia savivaldybių taryboms savivaldybių tarybų reglamento nustatyta tvarka.*“

Reglamento XVI skyriuje nustatytas savivaldybės biudžeto projekto svarstymas, tačiau detali tvarka, kuria remiantis savivaldybės vykdomoji institucija teikia savivaldybės tarybai parengtą biudžeto projektą, nėra reglamentuota.

18. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. birželio 3 d. nutarimo Nr. 651 „Dėl Administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų ir pavadinimų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ 1 punktu patvirtintų Administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų ir pavadinimų tvarkymo taisyklių:

1) 25 punkte numatyta, kad „*iniciatyvos teisę savivaldybės tarybos reglamento nustatyta tvarka siūlyti nustatyti ar panaikinti gyvenamąsias vietas, nustatyti ir keisti jų teritorijų ribas, suteikti ir keisti pavadinimus gyvenamosioms vietovėms (toliau vadinama – pasiūlymai) turi tų gyvenamųjų vietovių vietos gyventojai, jose veikiantys juridiniai asmenys ir jose esančio nekilnojamojo turto savininkai. <...>*“;

2) 26 punkte nurodyta, kad „*pasiūlymai turi būti nagrinėjami savivaldybės tarybos veiklos reglamento nustatyta tvarka*“;

3) 27 punkte nustatyta, kad „pasiūlymai, kuriems po nagrinėjimo savivaldybės tarybos veiklos reglamento nustatyta tvarka pritariama, pateikiami savivaldybės administracijai <...>“;

4) 28 punkte numatyta, kad „savivaldybės administracija, atsižvelgdama į savivaldybės tarybos reglamento nustatyta tvarka išnagrinėtus pasiūlymus ir gyventojų nuomonę, prireikus organizuoja gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų planų (M 1:10000 ir M 1:50000) parengimą ir suderinimą su Aplinkos ministerija, Susisiekimo ministerija, Nacionaline žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos ir valstybės įmone Registrų centru, parengia savivaldybės tarybos sprendimo ir aiškinamojo rašto projektus. <...>“.

Patikrinus Reglamentą nustatyta, kad šių tvarkų Reglamente nėra.

Pažymėtina, kad vienas iš pagrindinių Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 6 punkte įtvirtintų vietos savivaldos principų - savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumo principas, vadovaujantis kuriuo *savivaldybės institucijų* ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla ir visais jų veiklos klausimais *priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus*. Atsižvelgiant į šį principą ir į nustatytus Reglamento prieštaravimus aukščiau nurodytoms teisės normoms, Reglamentas turi būti keičiamas.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta aukščiau, ir, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 8 straipsnio 1 dalimi, *s i ū l a u svarstyti Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2019 m. birželio 6 d. sprendimo Nr. T-270 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“ 1 punktu patvirtinto Šiaulių miesto savivaldybės tarybos veiklos reglamento pakeitimo klausimą*.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punktu, *teikimas privalo būti apsvarstytas artimiausiame posėdyje (bet ne vėliau kaip per 1 mėnesį) ir apie priimtą sprendimą pranešta Vyriausybės atstovui raštu per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos*.

Atkreipiu Mero dėmesį į tai, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, *meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje privalo su šiuo teikimu supažindinti savivaldybės tarybos narius*.

Vyriausybės atstovė Klaipėdos ir Tauragės apskrityse,
laikinais einanti Vyriausybės atstovo Šiaulių ir Telšių
apskrityse pareigas

Daiva Kerekeš